

POSTANOWIENIE

28 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Karol Weitz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 28 marca 2023 r. w W.,

zażalenia M. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z 13 maja 2022 r., VIII Ga 434/20,

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko M. S.1

oraz z powództwa M. S.1

przeciwko M. S.

o zapłatę,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 13 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w sprawie z powództwa M. S. przeciwko M. S.1 o zapłatę oraz w sprawie z powództwa M. S.1 przeciwko M. S. o zapłatę odrzucił skargę kasacyjną M. S. wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 10 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII Ga 434/20 wydanym na skutek rozpoznania apelacji M. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 17 września 2000 r., sygn. akt VIII Ga 434/20. Wyrok Sądu Okręgowego został zaskarżony w całości, a wartość przedmiotu zaskarżenia została wskazana jako równa wartości przedmiotu sporu w jednej z połączonych spraw. W związku z tym Sąd drugiej instancji wezwał powódkę do

wyjaśnienia tej rozbieżności, pod rygorem odrzucenia skargi. Powódka w odpowiedzi wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie mogła zostać wskazana jako suma wartości przedmiotów sporu w obu połączonych spraw, które nie podlegają sumowaniu. Jednocześnie wskazała, że podtrzymuje wszystkie wnioski zaskarżając wyrok Sądu drugiej instancji w całości. W ocenie Sądu Okręgowego należało przyjąć, że zachodzi sprzeczność pomiędzy podaną w skardze wartością przedmiotu zaskarżenia, którą oznaczono jako wartość przedmiotu sporu w jednej z połączonych spraw, a jednoczesnym wskazaniem, iż wyrok drugiej instancji zaskarżono w całości, co oznaczało, iż wartość przedmiotu zaskarżenia nie została prawidłowo oznaczona.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 13 maja 2022 r. powódka (pozwana) M. S., która zaskarżyła je całości, zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 25 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niesprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia oznaczonej przez powódkę (pozwaną) w skardze kasacyjnej, przy jednoczesnym uznaniu, że wartość ta nie została oznaczona w sposób prawidłowy oraz naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci: 1) art. 398⁶ § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odrzucenie skargi kasacyjnej pomimo niewystąpienia w sprawie przesłanek do odrzucenia skargi kasacyjnej; 2) art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na odrzuceniu skargi kasacyjnej pomimo, iż skarga kasacyjna nie zawierała braków formalnych pisma procesowego, do usunięcia których wzywałby Sąd drugiej instancji, przy czym zawierała również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia; 3) art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwą wykładnię polegającą na przyjęciu, że powyższe przepisy regulują odrzucenie skargi kasacyjnej ze względu na nieprawidłowo oznaczoną w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy skarga kasacyjna nie podlega odrzuceniu z tej przyczyny; 4) art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwą wykładnię polegającą na przyjęciu, że powyższe przepisy regulują odrzucenie skargi kasacyjnej ze względu na zachodzącą sprzeczność pomiędzy podaną w skardze wartością przedmiotu zaskarżenia, a zakresem zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji, podczas gdy nieoznaczenie w skardze kasacyjnej wartości

przedmiotu zaskarżenia korelującej z zakresem zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji nie stanowi braku niepodlegającego usunięciu. Żaląca się wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji lub sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że połączenie na podstawie art. 219 k.p.c. kilku spraw do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia – co miało miejsce w sprawach, w których zapadło postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy zaskarżone zażaleniem - jest zabiegiem jedynie technicznym i nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy. Wszystkie połączone sprawy zachowują swoją odrębność i są nadal samodzielnymi sprawami, zatem o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje nie łączna wartość przedmiotu sporu czy zaskarżenia ustalona jako suma wartości poszczególnych połączonych spraw, lecz wartość przedmiotu zaskarżenia w każdej z nich z osobna (zob. następujące orzeczenia Sądu Najwyższego: postanowienie z 29 stycznia 2014 r., II UZ 69/13, nie publ., postanowienie z 12 września 2013 r., II CSK 105/13, nie publ., postanowienie z 28 lutego 2013 r., IV CSK 719/12, nie publ., postanowienie z 2 lipca 2009 r., III PZ 5/09; nie publ., wyrok z 19 grudnia 2008 r., II CSK 267/08, nie publ., postanowienie z 15 lutego 2008 r., I CZ 148/07, nie publ., wyrok z 6 października 2006 r., V CSK 206/06, nie publ. i postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2002 r., IV CK 1/02, nie publ.). Oznacza to, że w przypadku, gdy przedmiotem zaskarżenia skargą kasacyjną jest rozstrzygnięcie sądu drugiej instancji dotyczące obu połączonych spraw oznacza to konieczność wskazania w skardze kasacyjnej dwóch, a nie jednej wartości przedmiotu zaskarżenia, oddzielnie w stosunku do każdej ze spraw połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięć kwestionowanych w skardze kasacyjnej, adekwatnych do zakresu zaskarżenia w odniesieniu do każdej z nich. Nie spełnia wymagania wskazania w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu zaskarżenia podanie w takim wypadku tylko jednej wartości przedmiotu zaskarżenia, nieadekwatnej do wskazanego w skardze kasacyjnej zakresu zaskarżenia, z którego wynika, że przedmiotem zaskarżenia są rozstrzygnięcia dotyczące nie tylko jednej ze spraw połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Z tej przyczyny

uchybie nie może być potraktowane jedynie jako błędne wskazanie wysokości wartości przedmiotu zaskarżenia, które może być przedmiotem samodzielnej weryfikacji przez sąd drugiej instancji poprzez wydanie postanowienia o sprawdzeniu wartości przedmiotu sporu, zgodnie z orzeczeniami Sądu Najwyższego powołanymi przez powódkę (pozwaną) w uzasadnieniu zażalenia. Sąd nie może bowiem samodzielnie ustalić, jaki był rzeczywisty zamiar strony wnoszącej skargę kasacyjną, tj. czy było nim zaskarżenie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji zgodnie ze wskazanym zakresem zaskarżenia, czy też w części, zgodnie ze wskazaną wartością przedmiotu zaskarżenia. W tym drugim przypadku, w razie zaskarżenia skargą kasacyjną orzeczenia dotyczącego wszystkich spraw połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, nie wiadomo, w jakiej części podana jedna wartość przedmiotu zaskarżenia obejmować powinna każdą z poszczególnych spraw objętych jednym orzeczeniem zaskarżonym skargą kasacyjną.

Ponieważ powódka mimo wezwania w określonym terminie nie usunęła występującego w skardze braku formalnego Sąd Okręgowy zasadnie odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., co uzasadniało oddalenie zażalenia na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. jako bezzasadnego. Tylko ubocznie należy wskazać zupełnie niezrozumiałą konstrukcję zarzutów zażalenia, w którym część z nich dotyczyła naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów postępowania, a mimo to została zakwalifikowana przez skarżącą do zarzutów naruszenia prawa materialnego.